

TEATRE

Un moment de *Justícia*, que s'estrena avui a la Sala Gran del TNC. MAY ZIRKUS / TNC

Guillem Clua confronta les identitats d'una família pujolista

Josep Maria Pou protagonitza 'Justícia' a la Sala Gran del TNC

NÚRIA JUANICO
BARCELONA

“Arriba un moment a la vida en què no saps si estàs caient o estàs volant”, sentència l'actor Josep Maria Pou en paraules del jutge Samuel Gallart, el personatge que interpreta a l'obra *Justícia*. L'afirmació resumeix de manera contundent l'essència d'aquest espectacle, que representa el debut del dramaturg Guillem Clua a la Sala Gran del Teatre Nacional de Catalunya (TNC) i que explora la idea d'una identitat personal i col·lectiva entesa com una presó. Autor d'èxits com *Smiley* (2012) i *Invasión* (2013), Clua ha escrit una obra complexa i ambiciosa que parteix d'un jutge jubilat amb una vida plena de fantasmes als quals s'haurà d'enfrontar. Dirigida per Josep Maria Mestres, *Justícia* s'estrena avui al TNC i es podrà veure fins al 22 de març.

“Tots els personatges de l'obra intenten definir-se respecte als altres. Escullen una manera de ser que els fa rebutjar altres identitats”, explica el dramaturg. El nucli de l'espectacle està format per una família burgesa, amb el personatge del jutge i la seva esposa (Vicky Peña) com a pals de pallar. A partir d'una celebració familiar situada en el present, els dimonis interiors dels protagonistes comencen a emergir i els confronten amb les decisions preses en el passat i que han configurat la seva manera de ser. “Exem-

plifica com un petit fet pot desencadenar un gran cataclisme. Quan esclata el volcà, tot queda a la vista”, assenyala Peña.

La política és un dels grans motors de la història alhora de vehicular el conflicte identitari del protagonista, i a la seva família hi ressona l'empremta de Jordi Pujol al capdavant de la Generalitat. “El pujolisme hi és, perquè crec que seria ingenu

Política
“El pujolisme hi és perquè crec que seria ingenu i deshonest obviar-lo”, afirma Guillem Clua

i deshonest obviar-lo. No l'he volgut defugir, l'he tractat de cara”, aclareix Clua. En canvi, el dramaturg ha preferit mantenir al marge tots els esdeveniments relacionats amb el Procés i els presos polítics perquè creu que “encara cal una certa distància i fredor” per abordar-lo.

La història d'un perdedor

El dilema amb la identitat cultural, religiosa, sexual, social i política posa aquest jutge contra les cordes quan veu trontollar el seu llegat. Per a Pou, el protagonista forma part de la seva “col·lecció de personatges perdedors”, que, diu, són els que més li agraden. A través d'aquest protagonista, *Justícia* indaga en “com, per viure plenament, s'ha de ser valent”, afegeix Mestres. El repartiment del muntatge compta

amb actors de generacions molt diferents, des de Manel Barceló fins a Alejandro Bordanove passant per Roger Coma i Anna Sahun, entre d'altres. L'extens rang d'edat s'explica, en part, perquè alguns personatges estan interpretats per diferents actors, que els encarnen en diversos moments de les seves vides.

De fet, l'obra viatja fins a la joventut del jutge i recorda alguns esdeveniments històrics com el final de la Guerra Civil, el concert dels Beatles a la Monumental i la primera manifestació LGTBI a Barcelona. “Hi ha una voluntat explícita de recordar aquelles reivindicacions dels anys 70”, subratlla Clua, i Barceló afegeix que a l'espectacle hi ha un homenatge “als primers manifestants que van reivindicar l'homosexualitat des de la provocació”. Aquests *flash-backs* responen a la voluntat del dramaturg “de mirar el passat per explicar el present”, diu.

Més enllà de la profunditat emocional de l'obra, tant el director com els actors coincideixen a destacar que *Justícia* implica una feina física considerable. El repte s'explica per les característiques de l'escenografia –a càrrec de Paco Azorín–, que compta amb una inclinació d'un 33%. “La Sala Gran és un gènere en si mateix. Tot ha de créixer, tenir certa èpica –assenyala Coma–. I a *Justícia* hi ha moltes escenes que transcorren en paral·lel i que, com a actor, impliquen que sempre estiguis a la corda fluixa, que no et puguis abandonar mai”.

Les 'Germanes' de Wajdi Mouawad, al Tantarantana

N.J.
BARCELONA

Què és la llar per a algú que no sap d'on ve? El dramaturg canadenc d'origen libanès Wajdi Mouawad, un dels grans noms de l'escena contemporània, ha perseguit la resposta a aquesta pregunta en moltes de les seves obres, entre les quals l'espectacle *Incendis* (2012) i la novel·la *Anima* (Periscopi, 2014). Des d'avui, la incògnita també recorrerà l'escenari del Tantarantana amb *Germanes*, l'obra més intimista de Mouawad. Lluïsa Castell i Mònica López protagonitzen el muntatge, en què l'exili és la columna vertebral.

“Parla de la sensació de no tenir casa, de la necessitat d'estar en contacte amb els propis orígens i de la memòria, que és el que ens fa persones”, explica el director de *Germanes*, Roberto Romei. Mouawad situa les dues protagonistes en un entorn inhòspit –una tempesta de neu assola el Canadà i elles es refugien en un hotel de luxe– per contraposar els seus dimonis amb el món de fora. “Són personatges solitaris, que estan perduts i en crisi. Les seves històries mostren com perdre el contacte amb els orígens et trastoca”, subratlla Romei.

Germanes d'històries i d'emocions

Malgrat el títol, les dues protagonistes no tenen vincles de sang. “Són germanes d'històries i d'emocions. Es troben, comparteixen les seves vivències i així construeixen el seu refugi”, assenyala el director. El personatge de Castell és una libanesa exiliada al Canadà que treballa com a pèrit en sinistres. “El pare d'ella està ancorat en la guerra i el passat. Ella s'ha hagut de dedicar al pare i als germans, mai ha fet una vida pròpia”, explica Castell. López interpreta una medidora de conflictes a l'Àfrica “que té una relació difícil amb la mare per la incapacitat de parlar” i que també “ha hagut de sacrificar molt”, subratlla l'actriu.

Per a López, el gran valor de l'obra és que l'ha confrontat amb el repte d'interpretar la incapacitat. “És un terreny molt difícil, incòmode i alhora molt gratificant”, apunta la intèrpret. Aquest territori, en el qual es mouen habitualment els textos de Mouawad, està ple d'abstracció i de poesia. “És una obra amb una arrel real i una atmosfera estranya, situada en una mena de suspensió poètica –descriu Romei–. L'única manera d'explicar coses tan profundes és sortir una mica de la realitat”.

Lluïsa Castell i Mònica López són les *Germanes* de Wajdi Mouawad. TANTARANTANA